

Hábmera suohkan
Hamarøy kommune

Plan for Psykososial støtte og omsorg ved kriser i Hábmera suohkan - Hamarøy kommune – psykososialt kriseteam

Revidert – 2022

Vedtatt i kommunestyret: 16.06.2022

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
1.0 Psykososial støtte og omsorg ved kriser i Hábméra suohkan - Hamarøy kommune	3
1.1 Forord	3
1.2 Det psykososiale kriseteamet i Hábméra suohkan – Hamarøy kommune.....	3
1.1.1 Hva er en krise?	3
1.1.2 Hva loven sier.....	3
1.1.3 Håndtering av kriser	6
1.1.4 Ansvarlig myndighet for etablering av psykososialt kriseteam	6
1.1.5 Oppnevning av medlemmer i kriseteamet.....	6
1.1.6 Fordelingsliste av plan for psykososialt kriseteam	6
1.1.7 Et særskilt ansvar for den lulesamiske befolkningen	7
2.0 Kriseteamets oppgaver og mål	7
2.1.1 Oppgaver, mål for arbeidet og beredskap	7
2.1.2 Varsling og etablering av kriseteamet.....	8
2.1.3 Kommunikasjon og mediekontakt	9
2.1.4 Opplæring og oppfølging av psykososialt kriseteam	9
2.1.5 Økonomi.....	10
Vedlegg	Error! Bookmark not defined.
1.0 Varslings skjema over psykososialt kriseteam.....	Error! Bookmark not defined.
2.0 Kontaktpersoner	Error! Bookmark not defined.
3.0 Prosedyrebeskrivelser for psykososialt kriseteam.....	Error! Bookmark not defined.
4.0 Tiltakskort for psykososialt kriseteam	Error! Bookmark not defined.
5.0 Skjema/logg/sjekkliste ved henvendelse	Error! Bookmark not defined.
6.0 Informasjon til den som har opplevd en dramatisk hendelse	11
6.0 Diehto dunji gænna l tjierggis vásádusáv læhkám	13
6.0 Information following a dramatic experience	15
7.0 Defusing, gjennomføring og formål.....	Error! Bookmark not defined.
8.0 Hamarøys kommunale kriseledelse.....	Error! Bookmark not defined.
9.0 Psykososiale kriseteam i nærliggende kommuner	Error! Bookmark not defined.
10.0 Aktuelle lover, forskrifter og veiledere	17

1.0 Psykososial støtte og omsorg ved kriser i Hábmera suohkan - Hamarøy kommune

1.1 Forord

Som en del av kommunens beredskap er det behov for å organisere psykososial omsorg og kriseberedskap – for å gi omsorg og støtte i den første tiden ved kriser, ulykker og katastrofer.

Psykososialt kriseteam skal ha fokus på informasjon, praktisk hjelp og støtte. Ved kriser, ulykker og katastrofer av ekstraordinær karakter hvor psykososiale påkjenninger er store, bør reaksjoner bearbeides med hjelp av personell med kompetanse.

Kommunen skal ifølge lov om helsetjenester i kommunen sørge for nødvendig helsetjeneste for alle som bor, eller midlertidig oppholder seg i kommunen. Både ved større kriser, ulykker og katastrofer, og i ulike ulykkessituasjoner av ekstraordinær karakter, kan det være behov for psykososial bistand. Behovet for psykiske og sosiale støttetiltak vil for en stor del være de samme ved kriser som rammer enkeltmennesker og/eller familier som ved større katastrofer.

Hovedregelen er at krisesituasjoner skal håndteres i det ordinære hjelpeapparatet. Psykososialt kriseteam er en del av kommunens akuttberedskap og skal ikke gi tilbud som oppfølging over lengre tid til den/de enkelte, men vurdere behov for henvisning til rette instans.

Plan for psykososialt kriseteam skal revideres hvert andre år. Plan for psykososialt kriseteam i 2022, er revidert av leder for psykososialt kriseteam, Kristin Green Johnsen.

1.2 Det psykososiale kriseteamet i Hábmera suohkan – Hamarøy kommune

Leder for psykososialt kriseteam, Kristin Green Johnsen – 915 65 596

Ved varsling – INNKALLINGSLISTE FOR KRISETEAM er unntatt offentlighet.

1.1.1 Hva er en krise?

Dramatiske hendelser som kan true eller svekke viktige funksjoner og verdier hos enkeltpersoner eller grupper.

Med krise menes en tilstand der en persons vanlige problemløsningsevner ikke strekker til etter å ha blitt utsatt for en voldsom eller svært dramatisk uventet hendelse. Dette kan gjelde enkeltmennesker eller flere som er utsatt for samme hendelse. Den enkeltes opplevelse av situasjonen vil være avgjørende for behovet for psykososial støtte og omsorg.

1.1.2 Hva loven sier

Det skal ytes psykososiale tiltak i alle relevante tjenester og på alle stadier i et pasient- og brukerforløp. Kommunen skal yte likeverdige og tilrettelagte tjenester til alle og er uavhengig årsak til hjelpebehovet. Kommunens lovpålagte ansvar omfatter forebyggende og helsefremmende tjenester, hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, utredning, diagnostisering og behandling, sosial, psykososial og medisinsk rehabilitering/habilitering og andre helse- og omsorgstjenester. En integrert del av dette ansvaret er psykososiale tiltak.

Kommunen har et ansvar for helseberedskap ved å sørge for psykososial oppfølging ved kriser, ulykker eller katastrofer, enten det dreier seg om hendelser av mindre omfang eller hendelser av et slikt omfang og en slik karakter at det akutte hjelpebehovet er større enn tilgangen på ressurser.

Helse- og omsorgstjenesteloven og helseberedskapsloven hjemler plikter til å ha en forberedt helseberedskap. Disse lovene må sees i tett sammenheng, fordi de supplerer og utfyller hverandre. Kommunen skal også yte bistand til andre kommuner ved ulykker og andre situasjoner om forholdene tilsier det.

Pasient og brukerrettighetsloven:

Lov om pasient -og brukerrettigheter gjelder for alle i riket, og sier at pasienter og brukere har etter loven rett til øyeblikkelig og nødvendig helsehjelp fra kommunen;

§ 1-1. Lovens formål er:

«å sikre befolkningen lik tilgang på tjenester av god kvalitet ved å gi pasienter og brukere rettigheter overfor helse-og omsorgstjenesten».

§ 1-2. Lovens virkeområdet er:

«...gjelder for alle som oppholder seg i riket...».

Pasient og brukerrettighetsloven viser også en rett til nødvendig helsehjelp fra kommunens helse- og omsorgstjeneste:

§ 2-1 a. Rett til nødvendig hjelp fra kommunens helse- og omsorgstjeneste

«Pasient og bruker har rett til øyeblikkelig hjelp fra kommunen, jf. Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-5».

Helsepersonelloven:

Helsepersonelloven forteller formål, virkeområde og hva som menes med helsehjelp:

§ 1. Lovens formål

«...bidra til sikkerhet for pasienter og kvalitet i helse- og omsorgstjenesten samt tillit til helsepersonell og helse- og omsorgstjenesten».

§ 2. Lovens virkeområdet

«...gjelder helsepersonell og virksomheter som yter helsehjelp i riket».

§ 3. Definisjon på helsehjelp

«Med helsehjelp menes enhver handling som har forebyggende, diagnostisk, behandlende, helsebevarende, rehabiliterende eller pleie- og omsorgsformål og som utføres av helsepersonell».

Helseberedskapsloven:

Lov om helsemessig og sosial beredskap har som formål:

§ 1-1. Lovens formål og virkemidler

«...å verne befolkningens liv og helse og bidra til at nødvendig helsehjelp, helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester kan tilbys befolkningen...ved kriser og katastrofer i fredstid».

«og om nødvendig legge om og utvide driften...ved kriser og katastrofer i fredstid, på basis av den daglige tjeneste, oppdaterte planverk og regelmessige øvelser...».

§ 1-3. Virksomheter loven gjelder for

- a. «den offentlige helse- og omsorgstjeneste og sosialtjeneste...».

Den sier også noe om:

§ 2-2. Planlegging og krav til beredskapsforberedelser og beredskapsarbeid

«Kommuner...plikter å utarbeide en beredskapsplan for de helse- og omsorgstjenester og sosial tjenester de skal sørge for et tilbud av eller er ansvarlige for...skal også i nødvendig utstrekning utarbeides delplaner for aktuelle...tjenesteområder».

Helse og omsorgstjenesteloven:

§ 1-1. Lovens formål

1. «forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne,».

Særlige plikter og oppgaver:

§ 5-2. Beredskapsarbeid

«Kommunen plikter å utarbeide en beredskapsplan for sin helse- og omsorgstjeneste i samsvar med helseberedskapsloven. Planen skal samordnes med kommunens øvrige beredskapsplaner».

§ 5-2. Plikt til bistand ved ulykker og andre akutte situasjoner

«Ved ulykker og andre akutte situasjoner som forårsaker ekstraordinær pågang av pasienter, kan kommunen pålegge personell som i kommunen utfører oppgaver etter loven her, å utføre nærmere tilvist arbeid»

1.1.3 Håndtering av kriser

Når krisesituasjoner oppstår, er det viktig at alle som er involvert i krisearbeidet, har eget ansvar og egne oppgaver klart for seg. Det er viktig at samarbeidspartnere er kjent med hvem som skal kontaktes, når og hvordan. Kriseteamet skal være et høyterskeltilbud for publikum, men et lavterskeltilbud for de aktuelle hjelpeapparatet som er i aksjon, og som ser hva som har foregått.

Det må foreligge retningslinjer i form av informasjon til samarbeidspartnere, og til dem som er direkte involvert i krisearbeidet. For arbeidet i krisegruppa er det utarbeidet interne rutiner, som medlemmene skal kjenne godt til.

Det presiseres at hovedregelen er at krisesituasjoner skal håndteres i det ordinære tjenesteapparatet. Kriseteamet er ikke et tiltak som utløses i forhold til ordinære sorg/tapsrelasjoner f.eks ved uventede dødsfall med normal årsak.

Den faginstans som først blir involvert i hendelsen er forpliktet til å vurdere behov for oppfølgingstiltak ved å henvise/kontakte rette instans.

Det er viktig at grupped medlemmene samkjøres i samarbeidet. Det er derfor viktig å møtes flere ganger i året og etter hver utrykning. I tillegg er det viktig med opplæring og informasjonsvirksomhet.

For kvalitetssikring av arbeidet, er det utarbeidet intern sjekklister som fungerer som rapport/logg over arbeidet. Videre skal teamet bruke CIM for rapportering og for kommunikasjon i teamet.

Politiet bør kobles inn ved enkelte møtepunkt, enten fra Salten politidistrikts representant, eller ved lokal representant slik at politiet kjenner godt til linjene og hvilken bistand disse teamene kan ivareta i vår kommune.

Ytterligere informasjon om kriser og katastrofer finnes på:

www.kriser.no og www.helsekompetanse.no

1.1.4 Ansvarlig myndighet for etablering av psykososialt kriseteam

Planen for psykososial omsorg iverksettes og kriseteamet trer i funksjon:

- Etter beslutning av Hábmera suohkan - Hamarøy kommune v/kommunedirektør
- Etter beslutning av psykososialt kriseteams ledelse
- Etter anmodning fra politiet, AMK sentral, vakthavende legevakt eller kommuneoverlegen

Ansvarlig myndighet i Hábmera suohkan - Hamarøy kommune er:

- Kommunedirektør
- Kommunaleder helse og velferd

1.1.5 Oppnevning av medlemmer i kriseteamet

Psykososialt kriseteam oppnevner selv medlemmer av teamet som har kompetanse på feltet i samråd med kommunalleder for helse- og velferd.

1.1.6 Fordelingsliste av plan for psykososialt kriseteam

Planen revideres ved endringer, oppdatert versjon formidles til fordelingslista.

Medlemmer kriseteamet med varslingsplan. Se vedlegg 1

1.1.7 Et særskilt ansvar for den lulesamiske befolkningen

Hábmera suohkan – Hamarøy kommune har et særlig ansvar for den lulesamiske befolkningen, som en samisk forvaltningskommune. Det innebærer at samisk språk skal gjenspeile seg i skole, helse og omsorg, forvaltning og kultur (www.hamaroy.kommune.no). Og at kommunen er tilsluttet språkområdeordningen/forvaltningsområde for samisk språk. Hábmerra suohkan – Hamarøy kommune jobber for likeverdige helsetjenester jmf. Plan for helse og omsorg; *Mij lip dáppe. Jasska ájnegasj dievnastusá. Vi e´ her. Trygge individuelle tjenester* (2019).

Informasjonsmateriell (se vedlegg 6) er oversatt til lulesamisk.

2.0 Kriseteamets oppgaver og mål

Kriseteamet skal gi kvalifisert omsorg og støtte til personer som er rammet av katastrofe, ulykke eller krise av ekstraordinær karakter.

2.1.1 Oppgaver, mål for arbeidet og beredskap

Oppgaver:

- Vurdere om psykososial hjelp skal ytes
- Vurdere type hjelp
- Registrere hvilke personer/grupper som trenger hjelp (vedlegg 5)
- Vurdere og iverksette umiddelbare tiltak
- Informasjon om psykososialt kriseteam til rammede (vedlegg 6 Informasjonsfolder)
- Skjerme ofre og pårørende fra media
- Defusing (bearbeiding av traumer umiddelbart/kort tid etter traumatisering – vedlegg 7)
- Henvise videre til ordinære tjenesteapparatet – informasjon om hjelp
- Loggføring og evaluering
- Oppsummering

Mål for arbeidet:

- Psykososialt kriseteam skal tre raskt i funksjon
- Minimum to personer fra teamet til stede på første møte med rammede
- Teamet skal sørge for at de rammede opplever å bli ivaretatt ut fra et prinsipp om nærhet, omsorg og kontakt.
- Teamet skal etablere kontakt med aktuelle samarbeidspartnere, herunder politiet. Legevakten informeres ved behov når det settes kriseteam. Det bør så tidlig som mulig avtales hvordan kontakten mellom politiet og teamet skal være under håndtering av aktuell krise.
- Leder for teamet skal sørge for at ledelsen i Hamarøy kommune og berørte samarbeidspartnere (eks AMK sentral og politiet) til enhver tid har oppdaterte lister over medlemmer i kriseteamet.

Beredskap:

I ordinær arbeidstid kan medlemmer av kriseteamet bli pålagt å utføre arbeidsoppgaver for kriseteamet. Medlemmer av kriseteamet har ikke beredskapsvakt, noe som medfører at de ikke plikter å være tilgjengelige. Men så sant de er å treffe på fritiden, må de kunne bistå i en krisesituasjon.

2.1.2 Varsling og etablering av kriseteamet

Alle medlemmer i kriseteamet kan bli kontaktet av myndighet med fullmakt til å iverksette eller anmode om psykososial krisehjelp. Vanligvis er det likevel leder av kriseteamet som tar ansvar for å sammenkalle teamet.

Alle medlemmer i kriseteamet skal oppbevare en varslingsplan med navn og kontaktinformasjon til kriseteamets medlemmer, samt en sjekklister som skal brukes ved alle henvendelser. (vedlegg 5)

Varslingsrekkefølge:

Kommunens kriseledelse kan beordre iverksettelse av kriseteamet. Politiet, AMK sentral, vakthavende lege eller kommuneoverlege kan anmode om utkalling av kriseteamet.

De instanser som kaller ut kriseteamet, skal først varsle kriseteamets leder.

Dersom vedkommende ikke er å treffe, skal varsling skje i prioritert rekkefølge etter oppsett av medlemslista (vedlegg 1). Ved fravær/manglende kontakt ringes neste på lista.

Den første som varsles (utenom leder av kriseteamet), sjekker om leder er varslet og om vedkommende eventuelt er tilgjengelig.

Dersom det ikke oppnås kontakt med leder av kriseteamet, fungerer den som først varsles som leder av kriseteamet.

Leder av kriseteamet vurderer hvilke medlemmer av kriseteamet som skal kobles inn i den aktuelle saken.

Leder av kriseteamet varsler kommunalleder for helse og velferd så snart som mulig ved utrykning av kriseteamet.

Kommunalleder for helse og velferd har ansvar for å varsle kommunedirektør og ordfører. Ordfører evt kommunedirektør vurderer deretter hvilke andre som skal varsles og hvilke tiltak som evt skal iverksettes. Varslingsrekkefølge for kriseledelse i Hamarøy kommune (vedlegg 8).

Prosedyrebeskrivelse:

Prosedyrebeskrivelsen beskriver hvordan kriseteamet jobber fra teamet aktiveres til saken er avsluttet som kriseteamsak. (Vedlegg 3)

Ved ulykker/krisepregede hendelser i kommunens egen organisasjon, skal kommunedirektør varsles.

Møteplass for kriseteamet:

Det psykososiale kriseteamet har sin faste møteplass i møterommet ved helsestasjonen på Oppeid.

Møter kan tas digitalt via teams dersom det skulle være behov. Ved bruk av teams skal det brukes egnet teamsbruker som ivaretar personvernet.

Ved store hendelser jmf Plan for kommunal kriseledelse.

Beredskapssekk:

Teamets medlemmer har hver sin sekk.

Innhold:

- Refleksvester markert Hábmera suohkan – Hamarøy kommune
- Informasjonsfoldere
- Skriveblokk
- Skrivesaker
- Plan for psykososialt kriseteam m/loggskjema og telefonliste
- Plan for kommunal kriseledelse

Dokumentasjon av hendelser, forespørsler og sekretariat:

Alle aktiviteter som utføres av kriseteamet skal loggføres og dokumenteres elektronisk i CIM.

Oppfølging av berørte personer i kommunens ordinære helsetjeneste, journalføres etter vanlige retningslinjer.

2.1.3 Kommunikasjon og mediekontakt

Informasjon:

Informasjon om hendelsen gis enten direkte av politiet eller prestetjenesten når politiet har delegert denne oppgaven til den. Det er politiet som forvalter den informasjonen og håndterer også offentliggjøring av opplysningene.

Informasjon til media:

I krise er det entydig, korrekt og ærlig informasjon. Psykososialt kriseteam er en del av Hamarøy kommunes kriseberedskap, og forholder seg derfor også til kommunens øvrige planverk og kommunikasjonsstrategier i krisehåndtering. I hovedsak betyr dette at ordfører og kommunedirektør, eventuelt dem de delegerer dette til, håndterer media.

I «blålysfasen» har politiet et ansvar for kriseinformasjon og mediehåndtering om den konkrete hendelsen. Psykososialt kriseteam skal ikke uttale seg i media.

2.1.4 Opplæring og oppfølging av psykososialt kriseteam

Opplæring:

Lederen av kriseteamet har ansvar for opplæring av medlemmer i kriseteamet. Videre har det enkelte medlem i kriseteamet ansvar for å holde seg a jour med ny utvikling innen området. Alle

medlemmer av psykososialt kriseteam bør ha gjennomført Helsekompetanse/Krisenett Nord's nettbaserte krisekurs.

Kriseteamet skal gjennomføre øvelser, gjennomført med samarbeidspartnere, f.eks lokal redningsentral, Sivilforsvaret og så videre.

Nye medlemmer:

Alle nye medlemmer skal ha gjennomgang av beredskapsplan for kriseteamet for psykososial omsorg og kjennskap til aktuelle samarbeidspartnere.

Defusing/Evaluering:

Lederen i kriseteamet skal sørge for at kriseteamet og eventuelt ressurspersoner får nødvendig defusing umiddelbart etter aktiv innsats. Det bør i tillegg gjennomføres debrifing (rekonstruksjonssamtale) ved hjelp av ekstern spesialkompetanse ved behov. Debrifingen bør skje innen en til tre dager.

2.1.5 Økonomi

Kostnader i forbindelse med bruk av psykososialt kriseteam eller ved opplæring, belastes ordinært budsjett for den enkelte funksjon/avdeling. Dersom noen av teamets medlemmer rykker ut, så godgjøres det etter vanlig overtidbestemmelser i Hamarøy kommune.

6.0 Informasjon til den som har opplevd en dramatisk hendelse

Informasjon ligger ute på Hábmera suohkan - Hamarøy kommunes nettside og finnes også som folder som deles ut til berørte parter.

Informasjon til deg som har opplevd en dramatisk hendelse.

Å oppleve en krise er en sterk og smertefull hendelse som trolig vil prege livene deres i mer eller mindre grad.

Det som hjelper best mot smerten og som er viktigst, er samvær og samtaler med familie og venner. De fleste mennesker vil mestre krisesituasjoner som oppstår i dagliglivet uten behov for hjelp av lege, psykolog eller andre fagfolk. Men noen vil også trenge støtte og hjelp av helsepersonell og prest (evnt. predikant m/fl).

Hamarøy kommune har et kriseteam som består av helsepersonell og prest. Kriseteamet får gjerne melding via legevakt eller enkeltpersoner som har akutt kjennskap til krisen. Når kriseteamet er kontaktet, samles to eller flere medlemmer for å utveksle informasjon. De kriserammede vil deretter bli kontaktet for videre oppfølging.

Dersom man har behov for kontakt utover den første akutte fasen, så vil man få tilbud om hjelp fra sin fastlege, helsesøster eller psykiatrisk helsearbeider. Presten bidrar også i videre oppfølging i tiden etter krisen.

Dersom dere ønsker å lese mer om det som skjer med mennesker som opplever sorg og kriser, finnes det flere nettsider som gir informasjon. Eks: www.kriser.no

Ungdommens egen nettside www.ung.no har en egen link som handler om ungdom som opplever sorg.

***Når vi tar pynt og masker av,
og lander i livet, så oppdager vi
at sånn er livet med flekker og feil,
med svakhet og styrke, med avmakt og håp,
med krise og seire. Sånn er det nakne livet.
(Per Fugelli)***

Din(e) kontaktperson(er) er:

Navn	Tlf.nummer

6.0 Diehto dunji gænna I tjierggis vásádusáv læhkám

Diehto gávnnu Hábmerra suohkana næhttabielen ja girjátjin majt mijájs máhtá oadtjot

Diehto dunji gænna I tjierggis vásádusáv læhkám

Hiehtedilev váseedit le nanos ja báktjalis dáhpadus majt ulmutjiijt máhtá bájnnet.

Dav mij buoremusát báktjasijt giehpedi le sæbrástallat ja ságastallat familjajn ja rádnaj. Ienemus mijájs hiehtediliijt rijbadip viehke dagi, dálkudiddjes, psykolåvgås jali ietja fáhkaulmutjijs. Valla huomana de muhtema doarjov ja viehkev dárba, varresvuodabarggijs, hærrás jali sárnnediddjes.

Hábmerra suohkanin le hiehtevehka varresvuodabarggijs ja hærrás. Hiehtevehka diedádusáv oadtjo váktadálkudiddjes jali ulmutjijs gænna li hæhkkadiehto hiehtedilláj. Gå hiehtevehkaj lij diededam, de guovtes jali ienebu tjáhanaddi diedojt lánudalátjit. Oatsodime hárráj, hiehtevehka válldá aktijvuodav sujna jali sijájs gut/gudi li hiehtedilláj boadádallam.

Jus la viehkkedárbo iehtjádijs gå hiehtevegas, máhtá fásstadálkudiddjes, varresvuodaskihppijsuittáris jali psykiatrijjasj varresvuodabargges viehkev oadtjot. Hærrás aj oatsodimev oattjo.

Duon dán næhttabielen máhtá ienebu låhkát surgo -ja hiehtedile birra, ja majt dá ulmutjiida dahki. Gávnnu næhttabiele duola degu www.kriser.no

Næhttabielen www.ung.no la liñka nuoraj birra gudi suorgov váseidi.

*Når vi tar pynt og masker av,
og lander i livet, så oppdager vi
at sånn er livet med flekker og feil,
med svakhet og styrke, med avmakt og håp,
med krise og seire. Sånn er det nakne livet.*

(Per Fugelli)

Du guládallamålmåj -ålmå / Din(e) kontaktperson(er) er:

Namma / Navn	Telefåvnnå / Tlf.nummer

6.0 Information following a dramatic experience

There is information available on the website for the municipality Hábmera -Hamarøy, and in a folder which will be distributed to those affected.

Have you had a dramatic experience?

Going through a crisis is a painful and powerful experience which will make an impact on one's life. To what extent one is affected, however, differs from person to person.

Spending time with and talking to family and friends, are often the most important or preferred ways of soothing the pain. Most people can handle smaller crises in their everyday lives without the assistance of doctors, psychologists, or other experts, but some will also need both support and help from health personnel and a pastor, as well as other spiritual leaders?.

Hamarøy municipality has a crisis team consisting of health personnel and a pastor. This team is notified either by the health services, or by individuals with first-hand knowledge of the crisis. Upon being contacted, the team first gathers for a briefing, and then contacts the individual who is experiencing a crisis.

If someone needs support beyond this initial, acute phase, they will be offered help either from their regular general practitioner (doctor), a health visitor or a psychiatric health worker. The pastor may also assist in the aftermath of a crisis.

To read more about how people are affected when suffering through grief and crises, there are relevant websites, like: www.kriser.no , and www.ung.no, which is directed at young people.

*When we take off our masks and makeup
And find a foothold in life, we discover that
This is life – with flaws and stains,
With strengths and weaknesses, with despair and hope,
With crises and victories. This is life in its purest form.
(Per Fuggelli)*

Contact(s):

Name	Telephone

10.0 Aktuelle lover, forskrifter og veiledere

Ullensaker kommunes psykososiale kriseteam – Tiltakskort og prosedyrer

Meløy kommune: Beredskapsplan for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer (Revidert 2016)

Sortland kommune: Beredskapsplan for psykososialt kriseteam (2020)

Plan for Psykososial støtte og omsorg ved kriser i Hamarøy kommune – psykososialt kriseteam (2011) (revidert i 2017).

Veileder for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer. IS-1810. Utgiver: Helsedirektoratet

ETTER SELVMORDET – Veileder om ivaretagelse av etterlatte ved selvmord

Lov av 1999-07-02-63 Lov om pasient- og brukerrettigheter

Lov av 2011-06-24-30 Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester

Lov av 2000-06-23-56 Lov om helsemessig og sosial beredskap

Lov av 1999-07-02-64 Lov om helsepersonell

Ulike nettsider:

Nettsiden Helsekompetanse.no inneholder lovverk knyttet til psykososialt kriseteam:

<https://min.helsekompetanse.no/mod/book/view.php?id=3178&chapterid=1628>

<https://www.hamaroy.kommune.no/>

[file:///C:/Users/krijoh/Downloads/Plan+for+Helse+og+omsorg+2019%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/krijoh/Downloads/Plan+for+Helse+og+omsorg+2019%20(3).pdf)